

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

תוכן עניינים

- א. אינו מטמא טומאת אוכלין מפני שהוא חי וכל שהוא חי אינו מטמא טומאת אוכלין ... דגים מאימתי מקבלין ... משימותו ... נולדו בדגים סימני טרפה מהו ... תיקן 2
- ב. הטילה נפל ... חלבו כחלב בהמה.....3
- ג. דהושיט ידו למעי בהמה ותלש חלב של בן ט' חי ואכל ... חלבו כחלב בהמה חדשים גרמי.....3
- ד. מה חלב ושתי כליות האמורות באשם מוצא מכלל שליל אף כל מוצא מכלל שליל 4
- ה. השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי ... ד' סימנין אכשר ביה רחמנא ... טעון שחיטה.....4
- ו. וחייב בזרוע והלחיים והקבה ואם מת טהור מלטמא במשא.....5
- ז. הפרים על גבי קרקע איכא בינייהו.....5
- ח. לדברי האומר חוששין לזרע האב בן פקועה הבא על בהמה מעלייתא הולד אין לו תקנה.....7
- ט. הכל מודים בקלוט בן פקועה שמותר מאי טעמא כל מלתא דתמיהא מידבר דכירי לה אינשי איכא דאמרי אמר אביי הכל מודים בקלוט בן קלוטה בן פקועה שמותר מאי טעמא תרי תמיהי מידבר דכירי אינשי.....7
- י. מתיר בבנו ובן בנו עד סוף כל הדורות.....9
- יא. בראשונה היו אומרים היוצא בקולר ואמר כתבו גט לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו חזרו לומר אף המפרש והיוצא ... אף המסוכן.....9
- יב. תרומת מעשר של דמאי שחזרה למקומה ... אף בחול שואלו ואוכלו על פיו10

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

דף עה.

**א. אינו מטמא טומאת אוכלין מפני שהוא חי וכל שהוא חי
אינו מטמא טומאת אוכלין ... דגים מאימתי מקבלין ...
משימותו ... נולדו בדגים סימני טרפה מהו ... תיקו**

כל האוכלין¹ שהן מבעלי חיים אינן מקבלין טומאה עד שימותו, שחט בהמה
חיה ועוף אף על פי שעדיין הן מפרכסין² מקבלין טומאה³.

דגים וחגבים⁴ מאימתי מקבלין טומאה משימותו.

נולד בהן טריפה ונתטמאו כשהן מתנדנדין, הרי יש בדבר ספק אם הן
חשובין כמתים הואיל ונטרפו, או אינן מקבלין טומאה עד שידמו כאבן ולא
יתנדנדו⁵.

¹ רמב"ם הלכות טומאת אוכלין פרק ב הלכה ו

² מפני שבשרא"ל השחיטה הוה כמיתה ואפילו שחט בהמה טמאה

³ אף על גב דלגבי טומאת נבילות בעינן שתמות שאני התם דכתיב כי ימות. כס"מ שם

⁴ שגם הם הא אין טעונין שחיטה. ערוך השולחן העתיד הלכות טומאת אוכלין סימן קסא סעיף יא

⁵ ודע שיש לי בעניין זה שאלה גדולה, דהכי אמרינן שם בעי ר"ח נולדו בדגים סימני טריפה מהו, תיבעי למ"ד
טריפה חיה ותיבעי למ"ד טריפה אינה חיה, תיבעי למ"ד טריפה חיה בהמה הוא דנפישא חיותא אבל דגים
דלא נפישא חיותיהו לא, או דילמא אפילו למ"ד טריפה אינה חיה הני מילי בהמה דיש במינה שחיטה אבל
דגים דאין במינן שחיטה לא, תיקו. ואינו מובן דבשלמא אם טריפה בבהמה היתה מטמא שפיר, אבל טריפה
הא אינה מטמאה ואפילו טריפה ששחטה נטהרת מטומאה, כדתנן התם [ע"ב ב], וא"כ מאי קאמר אפילו אי
אינה חיה ה"מ בהמה וכו', וקשה הא ק"ו הוא ומה בהמה אינה מטמאה כ"ש דגים דאין להן אלא מיתה, ובע"כ
צ"ל דה"פ להיפך: בהמה שיש במינה שחיטה אין הטריפה נחשבת כמתה, משא"כ בדגים נחשבת כמתה,
ומרש"י לא משמע כן, ע"ש שהיה לרש"י גירסא אחרת. ודע דמצאתי ביש"ש פ"ד דחולין סוף סי' ה' שכתב
וזה"ל: הק' בעיא אליבא דר"ע אולא שאמר בעוקצין שם דדגים כשאין יכולין לחיות מטמאין ולית הלכתא כוותיה
אלא כב"ה וכו', עכ"ל. ולפ"ז לב"ה פשיטא דעד המיתה אינה מטמאה ולפ"ז א"ש. אך התימא ממנו איך לא
הזכיר כלל שהרמב"ם אינו סובר כן שהרי פסק בב"ה וכתב הבעיא, וגם לפי דבריו כיון שר"ה בעא אליבא
דר"ע נפסוק כר"ע להלכה, וגם אין לומר דאמוקדשים קאי דטריפה ששחטה מטמאה במוקדשין כדאיתא שם,
דלא שייך בדגים מוקדשין כמובן. וצ"ל לדעת הרמב"ם דהכי קמיבעיא ליה, דהא חזינן במשנה דעוקצים דב"ש
סברי משיצודו מטמאין, ור"ע סבר משעה שאינו יכול לחיות. ולכן אפילו ב"ה דסברי משימותו מ"מ אם נתוסף
לזה סימני טריפה אולי גם ב"ה מודים דמטמאה קודם מיתתה, ותיבעי למ"ד טריפה חיה, כלומר דלכאורה אי
טריפה חיה הטריפות לא מעלה ולא מוריד, דאינו כן דדווקא בבהמה אמרינן טריפה חיה ולא בדגים דלא
נפישא חיותיהו וודאי דאינה חיה ומטמאה, ולהיפך אפילו למ"ד טריפה אינה חיה, דלכאורה וודאי מודים ב"ה
דמטמא ג"כ, אין ראיה, דאימתי אמרינן עיקר דין זה דטריפה אינה חיה בבהמה שצריכה שחיטה, כלומר

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ב. השילה נפל ... חלבו כחלב בהמה

בהמה שהפילה עובר⁶, אסור חלב העובר באיסור נבילה, וגם י"א⁷ שיש בה איסור חלב⁸ ואסורה בסחורה כמו שאר נבילות⁹

ג. דהושיט ידו למעי בהמה ותלש חלב של בן ט' חי ואכל ... חלבו כחלב בהמה חדשים גרמי

אם הושיט¹⁰ ידו למעי בהמה, ותלש חלב מעובר שכלו חדשיו, והוציאו לחוץ, חייבים עליו משום חלב, דכיון שהוציאו ממנה בחייה וגם כלו לו חדשיו הוי כמו לידה להקרא חלב שור אף על פי שלא נולד ממש, ויש בו איסור כרת אם אכלו במזיד אחרי שנתבשל.

אבל אם תלש החלב והניחו בתוכו, נותר בשחיטת אמו¹¹, וי"א¹² שאינו נותר.

במה דברים אמורים אם תלש חלב והוציאו לחוץ, מעובר שכלו חדשיו והוא חי, אך מעובר שלא כלו לו חדשיו, או שכלו לו חדשיו, והיה מת, אין איסורו משום חלב¹³, אלא משום בשר שיצא חוץ למחיצתו ואין בו כרת, רק איסור לא תעשה של בשר בשדה מריפה¹⁴.

וממילא שגם מריפות אוסר בה לאכילה, ולכן שפיר אמרינן לעניין כל דיניהן באיסור והיתר טרפה אינה חיה, אבל בדגים דליכא שחיטה, כלומר וממילא דגם דיני מריפות ליכא בדגים אימא לא, כלומר לא שייך כלל לומר אינה חיה דהמריפות לא מעלה ולא מוריד ואינה מטמאה עד שתמות ונשאר בתיקו. ערוך השולחן העתיד

שם סעיף יג – טו

⁶ רמ"א סד ב

⁷ דעת הרמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ז הלכה א וכמ"ש"כ המ"מ שם ועיין ש"ך שם ה ודעת הפר"ח שם שיש בו ספק איסור כרת משום חלב, והט"ז שם ג כתב שאין בו איסור חלב

⁸ מ"מ שם ה"א

⁹ למרות שסתם חלב מותר בסחורה, מנ"ח מצוה קמ"ז

¹⁰ שו"ע ונו"ב סד ג

¹¹ מדכתיב [דברים יד, ו] בבהמה תאכלו, דהוי כהתיבה אחרת שנחתך מן העובר והניחה בתוכה שמותר מטעם זה, ט"ז ס"ק ד' ש"ך ס"ק ו' ועיי"ש בשפ"ד

¹² כ"כ הכרתי שלדעת הרמב"ם חלב שליל אסור ה"ה אם תלשו שלא כש"ך ס"ק ו

¹³ דלכולי עלמא אין חדשים גרמי בלא חיות.

¹⁴ פר"ח ס"ק ח' ובדרכ"ת ס"ק כ"ד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ד. מה חלב ושתי כליות האמורות באשם מוצא מכלל שליל אף כל מוצא מכלל שליל

כבר התבאר במסכת זבחים דף צח. שהקדושה של ולדות קדשים מומעי אמם הם קדושים, היינו בשעת יצירה¹⁵ שולדות קדשים במעי אמם הם קדושים. ולפיכך אם שחט חטאת¹⁶ ומצא בה בן ארבעה או שמנה¹⁷ חי הרי זה נאכל בכל דיניו כבשר החטאת.

אולם חלבם אינו קרב למזבח, לפיכך היתה הבהמה¹⁸ מעוברת אף על פי שכלו חדשיו של עובר ואפילו נמצא חי אינו מעלה חלבו עם חלב אמו אלא חלב אמו בלבד, והרי העובר כאחד מאיבריה.

ה. השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי ... ד' סימנין אכשר ביה רחמנא ... טעון שחיטה

כבר התבאר לעיל דף עד. שמה שהותר¹⁹ בן פקועה בשחיטת אמו דוקא ששחט האם שחיטה ראויה, אבל אם לא שחט האם אלא קרעה ומצא בה בן ט' חי, או שחטה ונתנבלה בידו, או שהיתה טריפה ושחטה אין הולד נותר בשחיטתה, אבל נותר בשחיטת עצמו דד' סימנים הכשירה בו התורה²⁰, וכל שאר טרפות פוסלים בו²¹ כמו שהתבאר אבל בן ט' מת או בן ח' אפילו הוא חי אין לו תקנה ואסור, דבן ח' אפילו הוא חי הרי הוא כירך אמו ונטרף אנב אמו שאינו יכול לחיות, ואם בן שחיטת עצמו אינו

¹⁵ רמב"ם תמורה פ"ד ה"ג ויג, ועי' חזון איש תמורה שם, ובלקוטי הלכות זבחים שם.

¹⁶ רמב"ם הלכות תמורה פרק ד הלכה ג

¹⁷ כתב מרן ז"ל דכך היא הגירסא הנכונה ע"כ וכן גירסת הברייתא שלפנינו פ"ק דתמורה אמנם בהמבי"ט ז"ל דפוס מגדל עוז איתא מצא בה בן שמונה חי וכבר ביאר רבינו פ"א דמעשה הקרבנות דיש חטאת שבאה מבהמה דקה (שעיבורה לחמש חדשים) ויש מבהמה נסה (שעיבורה לט' חדשים). מעשה רקח שם

¹⁸ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק א הלכה יט ועיין הר המורה שם.

¹⁹ שו"ע ונו"כ יג ג

²⁰ לבוש וט"ז שם ז

²¹ ש"ך ח

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

מתירתו, ושחיטת אמו הרי היא שחיטה שאינה ראויה, כיון שהיא טריפה או נתנבלה בידו²².

וכבר התבאר שעכשיו אין להתיר שום ולד הנמצא בבהמה אם האם טריפה, ולא מהני ליה שחיטת עצמו²³.

דף עה:

ו. וחייב בזרוע והלחיים והקבה ואם מת טהור מלשם במשא

השוחט את הטיפה ומצא בה בן ט' חי שחייב שחיטה לעצמו, אסור לשוחטו באותו היום והעושה כן לוקה²⁴ משום אותו ואת בנו. וחייב לתת הזרוע לחיים וקיבה לכהן²⁵.

השוחט את²⁶ הבהמה אפי' בהמה טרפה²⁷ ומצא בה בן ט' חי קודם שיהלך על הקרקע, אם מת קודם שיפרים על גבי קרקע הרי הוא טהור ששחיטת אמו טהרתו.

ז. הפרים על גבי קרקע אינא בינייהו

מה שהתבאר שבן ט' חי נותר בשחיטת אמו ואין טעון שחיטה זהו כשלא הפרים על גבי קרקע, כגון שממית אותו מיד כשמוצאו בבהמה ולא הניחו להלך על גבי קרקע.

²² לבוש וש"ך ט

²³ אולם, אין מקום בעולם להחמיר אם חי י"ב חודש, ומותר להשהותו י"ב חודש. יד יהודה ז

²⁴ כיון דשחיטת אמו לא מהני, וד' סמנים אכשריה רחמנא (גמ' ע"ה ע"א), הרי זה שחיטה גמורה, ומהיכי תיתי להקל והוא אסורה דאורייתא. כרתי מזי ושמ"ח שם טז

²⁵ דרכ"ת סא קו מהפר"ח ועי' בכנה"ג שם אות ו' וז' שב' דלאו דוקא הנמצא האם טריפה אלא דה"ה אם שחטה ונתנבלה בידו דהולד הנמצא בתוכה חייב במתנות עיין שם ועיין דרך אמונה על רמב"ם הלכות ביכורים פרק ט הלכה ה' ס"ק לט

²⁶ רמב"ם הלכות שאר אבות הטומאה פרק ב הלכה ז

²⁷ לח"מ שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

אבל אם הניחו²⁸ להפריס ולהלך על גבי קרקע או דבר אחר טעון שחיטה ראויה מדרבנן, משום הרואה, שהרואה שאוכל אותו בלא שחיטה לא ידע שהוא בן פקועה, ויבא ויתיר גם כן שאר בהמות בלא שחיטה.

אבל טריפות אין אוסר אותו, בין נוצר טריפה ובין נטרף אחר לידתו שאין בו מראית עין כל כך, דלא מפרסמו כולי האי אין אוסרין אותו, דאין הכל בקיאים בטרופות ובעי שאלה לחכם, וליכא למיחש משום שאר בהמות.

והואיל והצריכו רבנן שחיטה, טעון שחיטה ראויה בכל דיניה, וצריך לברך אשחיתו ככל מצות דרבנן²⁹, ומכל מקום אין לברך עליו בפני עצמו, רק יברך על דבר אחר הצריך שחיטה, ויפטור גם את זה, דאין אנו בקיאים בכלו לו חדשיו, ואפילו שהם ימים הרבה, וכל מה ויתיר שפוסל בשאר שחיטות פוסל בו³⁰.

לפיכך אם מת בלא שחיטה, אי נמי לא שחטה כראוי, כגון בסכין פגום, או שהיה או דרס וכדומה, אסור אפילו דיעבד³¹, דכיון דתקנו רבנן, שחיטה מעלייתא בעינן³². אולם אין להחמיר בדיעבד בספיקות שבשחיטה, כגון ספק בעור נפגמה כו', וכדומה, או חומרות שאינן מעיקר הדין³³.

וכן חלבו וכל שכן גידו אסור לכולי עלמא³⁴ גזירה משום שאר חלב וגיד בהמה³⁵.

²⁸ שו"ע ונו"כ יג ב ושם"ח שם ג

²⁹ כן הוא בתשובת הרשב"א (ח"א) סימן תקכ"ה. ואף על גב דאיהו ז"ל סבירא ליה (תוה"ב בית ב' שער ה', ס"א ע"א) דאפילו שהיה או דרס שחיתו כשרה, מכל מקום כיון דמצוה דרבנן הוא לשחטו ולא להמיתו על ידי נחירה, הוה ליה ככל שאר מצוות דרבנן ובעי ברכה. וכל שכן לדידן דסבירא לן דשחיטה מעלייתא בעיא, וכן כתב הפרי חדש (ס"ק ה'). תבו"ש שם ט

³⁰ דכל מה דתיקון רבנן בעין דאורייתא תיקון.

³¹ דעת המ"ז (ס"ק ד') נוטה להיתיר דיעבד, ותמוה הוא מדכתבו הפוסקים ששאר טריפות אין אוסר אותו מה שאין כן בשחיטה, וכי היכי דבשאר טריפות בדעבד עסקינן, הכי נמי בשחיטה. וכן השיגו בנקודות הכסף, וכן דעת פרי חדש (ס"ק ה'), ופשוט הוא.

³² גם נראה לי דאם נעשה בה מעשה נבילה כהנהו דחשבינן בחולין דף כ"א, עשאה גיסטרא, או ניטל הירך וחלל שלה, תו לא מהניא ליה שחיטה, וכי מתה עומד ושוחט, ולא דמי לשחיטת טריפה, דמקרי שחיטה בכל מקום לטהוריה מידי נבילה, מה שאין כן הכא דלא הוה שחיטה כלל. שם"ח שם

³³ שם"ח שם

³⁴ שו"ע ונו"כ סד ב

³⁵ עיין פלתי (סס"ק א') שאינו אסור רק כמות החלב שהיה בעת שחיתתו, אבל ולד שנתגדל אח"כ וחלבו גדול כמותו, זהו אינו אסור. ולכך אם נפל לקדירה, לא משערין לאסור, רק כמות שהיה בשעת שחיתתו, ולא כפי שהוא לפנינו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

יש מחייבים³⁶ אותו בזרוע ולחיים וקיבה מדרבנן ויש פוטרים משום מראית עין דמי אמר שלא נתנו לכהן והכהן מכרם³⁷.

ח. לדברי האומר חוששין לזרע האב בן פקועה הבא על בהמה מעלייתא הולד אין לו תקנה

בן פקועה³⁸ הבא על הבהמה דעלמא או איפכא שבהמה דעלמא בא אנמצא במעי שחוטה כשירה³⁹, והוליד⁴⁰, אותו הולד אין לו תקנה בשחיטה, שהרי מצד אחד הרי הוא כשחוט משעה שנולד, ומצד אחד אינו כשחוט מספק דחוששין לזרע האב, ואם בן הוו כאילו סימן אחד נשחט בשעת הלידה ובהמה בחד סימן לא מתכשרא, והשני אינו נשחט עד עכשיו ואין לך שהייה גדולה מזו⁴¹.

ואם ולד⁴² זה שאין לו תקנה, בא אבהמה דעלמא, או אבן פקועה, או איפכא, הולד שנולד מזה גם כן אין לו תקנה, וכן עד סוף כל הדורות, דלעולם אין כאן סימנים שלימים, דקצת מהם כשחוט דמי.

ט. הכל מודים בקלוט בן פקועה שמותר מאי טעמא כל מלתא דתמיהא מידכר דכירי לה אינשי איכא דאמרי אמר אביי

³⁶ מנ"ח מצוה תק"ו

³⁷ ד"ת סא ס"ק ק"ו מהפר"ח ועי' בכנה"ג בהגהות הטור אות ה' שכ' לדינא דרק בלא הפרים ע"ג הקרקע הוא דפטור מן המתנות אבל בהפרים ע"ג הקרקע הוי ספיקא דדינא ואם לא רצה הבעה"ב לתת את המתנות אין מוציאין מידו ואם תפס הכהן ג"כ אין מוציאין מידו לדברי האומר דתקפו נהן אין מוציאין מידו עיין שם

³⁸ שו"ע ונו"כ יג ד

³⁹ אבל במעי שחוטה טרפה הוא כשאר בהמה דעלמא, ואם גדל ובא על בהמה דעלמא והוליד, אין בהולד שום חשש, הגם דהועיל לו שחיטת אמו לטהרו מידי נבלה. ש"ך ויד יהודה ט

⁴⁰ דקדקו ה"ט ושאר פוסקים וכתבו והוליד לאפוקי שאם לא נולד אלא נמצא בה הותר בשחיטת אמו ואין לו סימן כלל שהרי הוא כשחוט בין מצד אמו בין מצד אביו ומותר כבן פקוע דעלמא. ט"ז שם ט וש"ך יד

⁴¹ ואין לומר הא ד' סימנין אבשר ביה רחמנא ואם לא תועיל לו שחיטת אמו יועיל לו שחיטת עצמו, זה לא אמרינן אלא כשלא נשחטה האם שחיטה ראויה, שלא הועיל שחיטת אמו אפילו לאמו לאכילה כגון השוחט את הטריפה דלעיל אלא לטהרה מידי נבילה, אז ניתנו לו סימני עצמו להכשירו לאכילה, אבל כשהועילו סימני אמו לאמו לאכילה הרי גם הוא כשחוט בסימן האחד מצד האחד ומצד שני איכא שהייה ביניהם ואין לו תקנה.

⁴² שם"ח שם ו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

הל' מודים בקלוט בן קלוטה בן פקועה שמותר מאי טעמא תרי תמיהי מידכר דכירי אינשי

בן פקועה⁴³ שהפרים על גבי קרקע אם פרסותיו קלוטות או אחת מהם⁴⁴ כלומר שפרסתו כולה אחת ואינה סדוקה והוא הדין אם יש בו דבר אחר שהוא תמוה, אף על פי שהפרים על גבי קרקע אפילו גדל כמה שנים אין טעון שחיטה, שמפני שהוא דבר חידוש והכל מתמיהין עליו וזכרין ויודעין שהוא בן פקועה, ואין צריך שחיטה ולא אתי לאחלופי בשאר בהמה, ויש אוסרין⁴⁵ עד שיהא שני תמיהות כגון קלוט בן פקועה בן קלוטה, שאותה קלוטה היתה גם כן בן פקועה שאז התימה גדולה וזכרין אותו ולא בחד תימה. וכן בכל תמיה אחרת.

וכן אם⁴⁶ יש בבן פקועה גופיה⁴⁷ שני תמיהות שונות, כגון שרוע וקלוט, מקרי תרי תמיהה. אבל אחת בבן פקועה, ואחת באביו, לא מקרי ב' תמיהות, דאין הכל יודעים שזה אביו הוא.

ולהלכה בדיעבד⁴⁸ יש לסמוך אחד תמיה, אבל לכתחילה יחמיר לשוחטו, רק דלא יברך.

וכשהותר משום תמיהה⁴⁹ בלא שחיטה אף חלבו וגידו מותרים, למתירים לעיל דף עד. חלב וגיד בן פקועה.

⁴³ שו"ע ונו"כ שם ב

⁴⁴ דאין צריך שיהיו כל רגליו בפרסות קלוטות, ואפילו באחת סגי. אולם אפילו כולם קלוטות נחשב לתמיה אחת. תב"ש יג.

⁴⁵ בגמרא (ע"ה ע"ב) אמר אביי הכל מודים בקלוט בן פקועה שמותר, פירוש דאיכא בבן פקועה חד תמיה, דאז מדכרי ליה אינשי דבן פקועה הוא. ואיכא דאמרי אמר אביי הכל מודים בקלוט בן קלוטה בן פקועה שמותר, פירוש שבן פקועה זה קלוט ונמצא במעי קלוטה הנולדה, דכל תרי תמיהי מדכרי ליה אינשי. ופסק הרא"ש (פ"ד סי' ו') כלישנא קמא לקולא בדרבנן, וכן משמע דעת הרשב"א (תוה"ב בית ב' שער ה' (ס"א ע"א), קצר שם, ס"א ע"ב) והר"ן (כ"ה ע"ב ד"ה וגרסינן תו בגמרא רבי שמעון שזורי), אלא שסיים הר"ן דלדברי הגאונים שפוסקים תמיד כלישנא בתרא, אין להתיר בחד תמיה, ולא הכריע בשלחן ערוך.

⁴⁶ שם"ד שם

⁴⁷ אף על גב דבגמרא (ע"ה ע"ב) אמרו קלוט בן קלוטה, יש לומר דרבנן נקטו, אף על גב דתמיהה השניה באמו היתה, והלא אמו כבר מתה, וסלקא דעתך אמינא דכהאי גוונא לא דכירי, קמשמע לן. תב"ש שם יג.

⁴⁸ ונראה לעניות דעתי דלכתחלה ודאי יש לחוש למה שכתב הר"ן, ובדיעבד יש לסמוך אמתירים. וכל שכן דלגירסת הר"ה (המאור כ"ה ע"ב ד"ה אמר אביי) שאכתוב בסיעתא דשמיא לקמן סעיף י', אפילו לסברת הגאונים יש להתיר. תב"ש יב.

⁴⁹ פר"ח סד ה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

י. מתיר בבנו ובן בנו עד סוף כל הדורות

ולמרות שבן פקועה הבא על בהמה דעלמא הולד אין לו תקנה כבר התבאר לעיל דף סט. שבן פקועה⁵⁰ כלומר בן ט' חי שנמצא במעי שחוטה כשירה, שגדל, ובא על בת פקועה כיוצא בו, הרי בנו ובן בנו עד סוף כל הדורות אינם צריכין שחיטה מן התורה אלא מדבריהם, ושאר טריפות אין פוסל בהן.

בן פקועה⁵¹ הבא אבהמה דעלמא, ונשחטה הבהמה שחיטה כשירה, ונמצא וולד בתוכה, אפילו בן ט' חי, נותר בשחיטת אמו כשאר בן פקועה.

אבל בהמה דעלמא הבא אבת פקועה, ונשחטה הבת פקועה ונמצא בה ולד, אין לו תקנה, שהרי לא הועיל לו שחיטת אמו, דאמו כשחוטה דמי מעולם, ושחיטת עצמו אין לו, שהרי חלק סימניו שמצד אמו כשחוטים דמי. ואין חילוק בין אם הולד בן ט' חי או מת או בן ח' ופחות מכאן.

יא. בראשונה היו אומרים היוצא בקולר ואמר כתבו גט לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו חזרו לומר אף המפרש והיוצא ... אף המסוכן

כבר התבאר במסכת כתובות דף נה: ובמסכת גיטין דף יג: ודף סה: וב"ב דף קמו: ומנחות דף ל: שאדם⁵² שרוצה לגרש אשתו ואמר כתבו גט לאשתי ולא אמר תנו, יכתבו ויתנוהו לידו אבל לא יתנוהו לידה, שלא עשאו שלוחים אלא לכתוב ולא לגרש, ואם נתנוהו לה אינו גט. במה דברים אמורים בבריא שהוא בדעתו, ואם היה רוצה שיתנוהו לה היה אומר להם, ולא היה דעתו אלא שיהא מוכן בידו ולכשירצה יגרש בו, אבל בחולי לאחר ג' ימים שחלה או אפילו בתוך ג' ימים וראו שנתחזק עליו החולי, או היוצא בקולר בין על עסקי נפשות בין על עסקי ממון, וכן המפרש לים או היוצא בשיירא, כל אלו שאמרו כתבו גט לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנוהו לה,

⁵⁰ שו"ע ונו"כ יג ד

⁵¹ שמי"ח שם ז

⁵² שו"ע ונו"כ אבהע"ז קמא מז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

שהדבר ידוע שלא נתכוונו אלו אלא לכתוב וליתן לה, אלא שמתוך פחד ובהלה לא גמרו דבריהם לומר תנו⁵³.

יב. תרומת מעשר של דמאי שחזרה למקומה ... אף בחול שואלו ואוכלו על פיו

עוד התבאר במסכת מנחות שם שסתם עם הארץ⁵⁴ שאינו נאמן⁵⁵ שראינוהו שהפריש תרומת מעשר מפירותיו שהן דמאי וראינוהו שחזרה ונפלה בפנינו לפחות ממאה, בין למקום אחר בין למקומה וחזר ואמר הפרשתיה נאמן אפילו בחול ואוכל על פיו, כשם שאימת שבת על עמי הארץ כך אימת דימוע עליהם ואינן חשודין להאכיל את המדומע. וי"א⁵⁶ ששם באופן שהחבר הפריש תרומ"ע ואח"כ נפלה לפחות ממאה, יכול לומר להע"ה דע שחשדתיך והפרשתי תרומ"ע ועכשיו נפלה לתוך חולין תאמר לי האמת אם היו מעושרות, וכיון שהע"ה שומע שנדמע אימת דימוע עליו, ונאמן לומר⁵⁷ שכבר הי' מעושר תחלה ואפי' בלקח מן השוק ואמר עישרתים דמאי נאמן.

⁵³ עיין בס' יד המלך פ"ב מהל' גירושין דין י"ב שכתב דמסתימת לשון הרמב"ם וכל הפוסקים משמע דא"צ שיתנו לה דוקא בעודו חולה אלא אפילו אם טרם שנתנו לה חזר לאיתנו רק שבכל זאת החריש ולא ביטל השליחות יכולים ליתן לה הגט דהעיקר הוא בעת אמירה ואם היה אז מסוכן אזי אמדינן לדעתו שכוונתו הי' לכתוב וליתן והוי כמו עשאם בפירוש שלוחים לכתוב וליתן וכל כמה דלא ביטל שליחותם כותבים ונותנין לה. פ"ת שם ז

⁵⁴ רמב"ם הלכות מעשר פרק יב הלכה ד

⁵⁵ אבל במי שהוא חשוד בודאי אין מאמינים לו. דרך אמונה שם לא

⁵⁶ ראב"ד כאן והר"ש והרא"ש והר"י בן מ"צ ברפ"ד דדמאי ורש"י ותוס' ורנמ"ה ורמב"ן בחולין ע"ה ב' וב"פ רש"י ותוס' במנחות ל' ב' ובכתובות נ"ה ב' וכן הסכים המאירי בכתובות שם ובחולין ע"ה ב' הביא ב' הפירושים וברש"ם נ' ג"כ שמסכים להראב"ד.

⁵⁷ ורבנו אפרש שאין מודה לדין זה דכיון שאין הע"ה מוציא מתחת ידו את התרומ"ע אין חושש לשקר וגם בוש להודות. עיין דרך אמונה שם מ וציון ההלכה סז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

